

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ
Profesori

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

ARABA SEVDSI

O senenin haziranı evâsıtına doğru sıcaklar günden güne şiddetini artırdı. Sıcaklar ziyâdeleştikçe Bahçedeki germiyet noksan bulmaya başlamış idi. O esnâda bir perşembe gecesı zuhûr eden bir fırtınayı müteâkib tâbesabâh devâm eden yağmur havayı tasfiye ve tadîl ettiğı ve tozları kâmilten bastırđıgı gibi dağlara, bağlara da bir tarâveti cedîde bahşeylediğinden bir gün sonraki cuma günü saat sekiz sularında Bahçe emsâli görûlmedik bir kalabalığa mazhar olmuş idi.

Bu kalabalığın ekseriyeti - kadınlar başka erkekler gene başka olarak - üçer beşer bahçenin içinde aşağı yukarı gezinirler, diğەرleri de tarhların arasındaki kanepelere, sandalyelere oturarak ve çalgıcıların - o zamanlar İstanbul'ca pek (moda) olan - Bel Elen operasından çaldıkları havaları dinleyerek gezinenleri teinâşâ ile eğlenirlerdi.

Bu temâşâcılarının içinde takrâben yirmi üç, yirmi beş yaşlarında top sîmâlî, saz benizli, elâ gözlü, kara saçlı, az bıyıklı, kısaca boylu, güzel giyinmiş bir bey görûlürdü ki aşağıdaki kapıya yakın ve kapıdan her gireni çıkana görmeye müsâid bir mevki tutarak bir masanın iki yanındaki birer sandalyeden birisine kendisi kurulmuş, diğերine de - yakasının iç tarafındaki (Terzi Mir) markası yakından geçenlerin gözlerine çarpmakta olan - pardesüsünü sanki gelişı güzel atmış idi.

Recâizâde Mahmûd Ekrem

- cedîde = nouă, reînnoită (din arabă *cedîd* = nou)

1. Yukarıdaki metnin türünü belirtiniz. **6 p**
2. Metnin türü özelliklerinden üç tanesini yazınız. **6 p**
3. Metinden hareketle yazarın kullandığı anlatım tekniğı hakkında bilgi veriniz. **6 p**
4. Metinden hareketle yazarın kullandığı üslubu hakkında bilgi veriniz. **6 p**
5. " Bu kalabalığın ekseriyeti - kadınlar başka erkekler gene başka olarak - üçer beşer bahçenin içinde aşağı yukarı gezinirler... ." cümlesini metne dayalı inceleyiniz. **6 p**
6. Metindeki fiil türlerini göz önünde bulundurarak, fiil sınıflandırılması hakkında bilgiler veriniz. (zaman, şahıs, sayı). **6 p**
7. Metne dayalı üç kelime seçerek eşanlamlılarıyla birer cümle kurunuz. **6 p**
8. Metne dayalı üç kelime seçerek zıtanlamlılarıyla birer cümle kurunuz. **6 p**
9. " ... - Pardesüsünü sanki gelişı güzel atmış idi." cümlelerin anlamını kısaca açıklayınız. **6 p**
10. Anlatımda yer alan tasvirin pasif ve aktif öğelerinin rolünü meydana getiriniz. **6 p**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Fiil sınıflandırılması konulu, metni örnek alarak, öğretim – öğrenim unsurlarına dikkat ederek, didaktik projesinin unsurlarını belirtiniz. Dikkat edilecek hususlar:
 - a) Dersin anları ve anlara göre öğretmen - öğrenci didaktik faaliyetler ve alıştıırma çeşitleri; **5 p**
 - b) Uygun metot, teknik ve araçlar; **5 p**
 - c) Değerlendirmenin uygun teknik veya metotlarından birini seçmek ve açıklamak **10 p**
2. Didaktik faaliyetlerde yer alan seçilmiş gereçlerin öneminden bahsediniz. **5 p**
3. Didaktik faaliyetlerde yer alan alıştıırma çeşitlerinden iki örnek veriniz. **5 p**